

факторів, тобто врахування екологічних і соціальних факторів, а також питань корпоративного управління. Саме корпоративна соціальна звітність, яка розкриває діяльність компанії з ESG-факторів, і виступає додатковим джерелом фінансової інформації. За допомогою цієї інформації користувачі звітності суб'єкта господарювання можуть визначити, яким чином компанія взаємодіє з ключовими стейкхолдерами, і тим самим оцінити, наскільки стійкі вільні грошові потоки в майбутньому.

Врахування аспектів енергозбереження у корпоративної соціальної звітності підприємства приведе до таких позитивних змін: стимулювання інтересу та мотивації до інноваційних енергозберігаючих технологій; підвищення рівня активності і самостійності, розвитку навичок аналізу та рефлексії діяльності, розвитку прагнення до співпраці, емпатії. Це дозволить здійснювати комунікаційну підтримку при впровадженні проектів енергозберігаючих технологій [4].

Список використаних джерел:

1. Global Reputation Pulse Study [Електронний ресурс]. – Reputation Institute's. – 2010. – 14 р. – Режим доступу: <http://www.cordis.europa.eu>
2. ISO 26000 Corporate Social Responsibility Guidance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.greenbusiness.sg/2011/03/16/introducing-iso-26000-guidance-on-social-responsibility/>
3. Зантарає Т. Соціальні програми соціальної відповідальності бізнесу / Т. Зантарає // Управління персоналом. – 2007. – № 11. – С. 63–64.
4. Гільорме Т. В. Формування механізму маркетингового просування енергозберігаючих технологій на ринках товарів і послуг України / Маркетингове просування енергозберігаючих технологій використання альтернативних джерел енергії в Україні: Монографія / С. О. Смирнов, С. Я. Касян, Л. В. Накашидзе, Т. В. Гільорме. – Дніпропетровськ: «ЛПРА», 2015. – С. 80–111.

Голобородько О.Г.

студентка,

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА У СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дана робота присвячена проблемі ефективності управління окремим підприємством та економікою в цілому, на основі одержаної бухгалтерської інформації, цінність і якість якої визначається можливістю комплексно охарактеризувати діяльність складних за своєю структурою об'єктів, зокрема, таких як більшість сучасних підприємств.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ст. 1 передбачено поділ обліку на бухгалтерський та

внутрішньогосподарський (управлінський) [1]. Виходячи з концепції такого поділу обліку, впливає і необхідність поділу звітності на зовнішню і внутрішню. Бухгалтерська інформація що міститься у звітності, безумовно, є основою для прийняття своєчасних та виважених рішень на всіх управлінських рівнях, що є важливою передумовою ефективності управління підприємством. При цьому найважливіша роль бухгалтерського обліку полягає не лише в отриманні вихідних даних про діяльність підприємства, а і в подальшій обробці цих даних та одержанні на виході корисної інформації та передачі її в системи планування, прогнозування та управління для прийняття відповідних управлінських рішень. Ефективність таких рішень буде залежати від того, наскільки повно, своєчасно та достовірно були зібрані дані бухгалтерського обліку та наскільки якісно ці дані перетворені у відповідну інформацію, яка за своїм складом та змістом є доцільною, своєчасною, оперативною та необхідною для використання на різних рівнях управління діяльністю підприємства. Адже, керівництву необхідні не просто поточні дані, а відповідним чином оброблена, систематизована та узагальнена інформація, перетворена у показники, які надає внутрішньогосподарська звітність.

В сучасних умовах господарювання, коли працюють ринкові механізми і економічна ситуація часто змінюється, для ефективного керівництва необхідна саме оперативна інформація. Тому, для оперативного управління частину інформаційних ресурсів бухгалтерія повинна подавати в реальному часі. Крім того, інформація, що міститься у фінансовій звітності не завжди зрозуміла для менеджерів, оскільки вони, в переважній своїй більшості, є технологіями. Тому, між системою бухгалтерської звітності та системою управління має бути взаємодія та взаємоузгодженість, яка на практиці полягає в єдності принципів формування інформаційних ресурсів. Адже, запити користувачів є пріоритетними напрямками щодо визначення змісту внутрішньої звітності, обсягу інформації, яку ця звітність містить, періодичності її подання з урахуванням особливостей діяльності підприємства.

Всі питання щодо формування, змісту, обсягу інформації, форма подачі, перелік показників, терміни подання, виконавці, інстанції до подачі тощо, а також використання є внутрішньою справою кожного окремого підприємства. В рамках формування та впровадження облікової політики підприємства, а саме політики щодо управлінського обліку, всі ці питання мають вирішуватись і відображатись в документі про облікову політику підприємства (положенні, стандарти, наказі тощо). Формування внутрішньогосподарської звітності підприємства є відповідальною, кропіткою та творчою роботою і проблем на цьому шляху чекає немало, тому що це не одноразовий акт, а нескінченний процес з огляду на можливість частих змін видів діяльності, умов господарювання, організації виробництва та управління, фінансового стану підприємства, технології виробництва, асортименту продукції та послуг тощо. Інакше кажучи, всі зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на діяльність підприємства, в тій чи іншій мірі впливатимуть і на внутрішньогосподарську звітність на основі якої управлінці мають приймати ефективні рішення. Тобто, від якості внутрішньої

звітності напряму залежатиме ефективність керівництва підприємством. Звітність має забезпечувати таку поінформованість управлінців, яка дає змогу здійснювати пошук резервів підвищення ефективності та прибутковості діяльності підприємства.

Слід погодитись із думкою тих авторів, які вважають, що в сучасних умовах звітність має бути набагато повнішою, ніж та що сьогодні існує в нашій країні. Але, досягати цієї мети шляхом збільшення кількості звітних форм та розширення їх обсягу, або шляхом примноження звітних показників – це не завжди є доцільним. На нашу думку, звітність має змінюватися шляхом вдосконалення за рахунок зменшення її кількості з одночасним покращенням якості форм і показників. Внутрішня звітність підприємства, наразі, потребує не тільки якісного вдосконалення, але, перш за все, різновимірною розширення.

Нажаль, на сьогодні, а ні наука, а ні практика досі не сформували системного формування внутрішньої звітності. Відсутність будь-яких нормативних документів та методичних рекомендацій з цього питання призводить до повної самостійності вітчизняних підприємств. Тому рішення щодо формування внутрішньої звітності підприємств на практиці дуже часто є непродуманими, форми недосконалими, а показники зайві та малоінформативні. Відсутність чіткої регламентації внутрішньогосподарської звітності в зарубіжних країнах не завжди може бути беззаперечним прикладом для використання у вітчизняній практиці. П.Я. Хомин вважає, що у наших умовах, коли використовується дво- і триступенева система управління виробництвом, обов'язково повинна бути чітка регламентація внутрішньої звітності [5, с. 280]. Наявність підприємств різних форм власності, різної величини та обсягу діяльності потребують різних виважених підходів до питання формування управлінської звітності. Внутрішня звітність підприємства має бути різною за об'ємом і деталізацією для різних рівнів управління.

Слід зазначити, що з метою отримання якісної внутрішньої управлінської звітності, при її формуванні доцільно дотримуватись таких принципів: принцип адресності – звітність складається на запити відповідних її користувачів; принцип достовірності – інформація, представлена у звітності, повинна бути підтвердженою відповідними первинними і внутрішніми документами та викликати довіру у її користувача; повного відображення – повинна містити всю необхідну інформацію, але не бути перенавантажена зайвою інформацією; періодичності – використання різних періодів часу (декада, місяць, квартал, рік); оперативності – складається в міру її необхідності, інформація, відображена в звітності, повинна випереджати будь-які рішення; конкретності – містить лише ту інформацію, яка визначена метою її складання; варіативності – містить кілька варіантів подій, які можуть впливати на рішення, що приймається на її основі, та сприяти вибору найкращого; аналітичності – містить детальну аналітичну інформацію по відповідних її об'єктах; корисності – витрати на складання, звітності не повинні перевищувати вигоду, від її використання [3].

На відміну від принципів фінансової звітності, закріплених законодавчо, принципи, за допомогою яких формується внутрішньогосподарська звітність, мають чітку управлінську спрямованість. Вони створюються у процесі систематизації знань, відповідно до вимог і стратегій керівництва. Принципи управлінської звітності не є постійними, вони можуть змінюватися за складом і ступенем важливості в процесі діяльності підприємства. Залежно від мети управління підприємство може самостійно формувати додаткові принципи, що відкривають конкретні цілі та завдання.

Отже, із усього вищесказаного можна зробити висновок, що для ефективного управління підприємством недостатньо лише тієї інформації, що надає фінансовий облік, а саме фінансова звітність, так як кожне підприємство повинно передбачити можливі недоліки управління підприємством. Для ефективного функціонування підприємства слід звертати увагу на майбутні недоліки в діяльності, щоб за можливості уникнути їх, а фінансова звітність дає уявлення про фінансовий стан і результати діяльності лише минулих і звітного періоду, тому кожне підприємство повинно самостійно розробляти ще й управлінську звітність, яка цю інформацію надасть. Враховуючи ці обставини, наразі, система вітчизняного бухгалтерського обліку потребує узагальнення напрацювань з даного питання та оформлення методичних рекомендації щодо організації управлінського обліку та формування управлінської звітності за галузями діяльності підприємств. Таким чином, подальші теоретичні дослідження з цього питання мають бути спрямовані на обґрунтування та розробку методології, а також організацію єдиного інформаційного простору підготовки та надання управлінської звітності користувачам на основі сучасних інформаційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-ХІІ (зі змінами і доповненнями). [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Левера І. О. Внутрігосподарська звітність у системі управління сільськогосподарськими підприємствами. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://elibrary.nubip.edu.ua/8543/1/LIO.pdf>
3. Лемещук А. В. Внутрішня і зовнішня звітність і її використання в управлінні. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.rusnauka.com/>
4. Сторожук Т. М. Внутрішньогосподарська звітність підприємства. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua>
5. Хомин П. Я. Формування звітності в підсистемах фінансового, управлінського й податкового обліку: монографія // Тернопіль, Економічна думка, 2004. – 288 с.